

УДК 614.25:616-082:002:001.8
DOI 10.11603/1681-2786.2017.1.7930

Л.І. ЗАКРУТЬКО¹, А.Є. ГОРБАНЬ¹, Л.О. ФІЛІППЕНКОВА², О.В. МИСЛИЦЬКИЙ¹,
А.О. ЗАКРУТЬКО³, Д.О. КОЛГАН⁴

ВИВЧЕННЯ ПОПИТУ ЩОДО БЕЗПЕРЕРВНОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ ТА ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ПРАЦІВНИКІВ СФЕРИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЇХ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У НАДАННІ ДОПОМОГИ ПАЦІЄНТАМ

¹Український центр наукової медичної інформації та патентно-ліцензійної роботи МОЗ України,
м. Київ, Україна

²ГО «Всеукраїнська спілка безперервної медичної освіти», м. Київ, Україна

³ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці, Україна

⁴Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця, м. Київ, Україна

Метою дослідження було вивчення попиту щодо забезпечення медичних фахівців знаннями, інструментами та ресурсами для підвищення їхньої професійної ефективності в наданні медичної допомоги.

Матеріали і методи. Проведено опитування науковців у сфері охорони здоров'я України. Використано методи анонімного опитування, статистичний, аналітичний.

Результати. У статті розглядаються питання вивчення попиту щодо забезпечення медичних фахівців знаннями, інструментами та ресурсами для підвищення їхньої професійної ефективності у наданні медичної допомоги.

Висновки. Отримані дані дозволили дослідити та вийти на обґрунтування існуючої потреби та прогалин щодо інформування, забезпечення та надання якісного інструменту щодо підвищення якості забезпечення та фахової майстерності спеціалістів і, як наслідок, надання якісної медичної допомоги пацієнтам.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: єдиний інформаційний простір, безперервна медична освіта, професійний розвиток, надання допомоги.

Глобалізація інформаційних потоків у всіх сферах діяльності, у тому числі в медицині, призвела до якісно нових проблем при прийнятті рішень. Потік медичної інформації щороку зростає, кількість медичних видань не зменшується [1-6]. Забезпечення та створення гнучкої, цілеспрямованої, ефективної системи сприятиме формуванню єдиного інформаційного простору [1;3].

Метою дослідження було вивчення попиту щодо забезпечення медичних фахівців знаннями, інструментами та ресурсами для підвищення їх професійної ефективності в наданні медичної допомоги.

Матеріали і методи. Проведено опитування

користано методи анонімного опитування, статистичний, аналітичний.

Результати дослідження та їх обговорення. У межах цього дослідження було проведено анонімне опитування науковців у сфері охорони здоров'я України (середня тривалість наукового стажу – 16,7±1,8 року). Серед опитаних частка докторів наук становила 11,5%, кандидатів наук – 80,8%, без наукового ступеня – 7,7%; 69,3% фахівців третинної і 30,7% вторинної ланок допомоги.

Медична спеціальність респондентів відповідала хірургічному напрямку.

При експертному опитуванні досліджувалися наукові комунікації щодо розповсюдження результатів досліджень у професійному комунікаційному середовищі (доповіді на наукових форумах, навчання фахівців новим технологіям профілактики, діагностики, лікування, реабілітації, диспансеризації, публікування в мережі Інтернет, демонстрація на спеціалізованих виставкових заходах тощо).

За результатами опитування «щодо інформації, якій науковці довіряють» було отримано наступні відповіді: накази МОЗ України, Уніфіковані Методичні рекомендації та інші документи МОЗ України, наукові публікації у фахових виданнях – 42,3%, матеріали зі статистично доведеною достовірністю (метаналіз, Кокранівські огляди, результати подвійного сліпого рандомізованого дослідження) – 19,2%, доповіді на наукових форумах – 23,1%, методичні (міжнародні, практичні) рекомендації – 23,1%, клінічні настанови – 7,6%, фахові публікації в іншомовних виданнях – 3,8%.

Важливим питанням є безперервна медична освіта та професійний розвиток працівників

© Л.І. Закрутько, А.Є. Горбань, Л.О. Філіппенкова, О.В. Мислицький, А.О. Закрутько, Д.О. Колган, 2017

сфери охорони здоров'я. Серед опитаних 61,5% респондентів надавали перевагу навчанню на передатестаційних циклах, курсах, 53,8% – відвідуванню конференцій, 23,1% – самоосвіті.

Впровадження результатів досліджень залежить від обізнаності та ставлення самого науковця до заключного етапу наукової діяльності. У 26,9% респондентів уявлення щодо впровадження результатів досліджень пов'язане з отриманням актів впровадження, 23,1% оприлюднюють результати власних досліджень при лікуванні хворих та через наукові публікації, 7,6% – виступи на наукових форумах, 3,8% – на засіданнях асоціації, 15,3% – в інформаційних листах.

При дослідженні питання доступності отримання інформації про наукову та інноваційну продукцію, призначену для використання у сфері охорони здоров'я України, з використанням сучасних інформаційних технологій виявлено, що 100% респондентів отримують інформацію без перешкод через мережу Інтернет.

У відповідь на питання «щодо пропозицій з ефективного забезпечення інформації про наукову та інноваційну продукцію» 61,5% респондентів запропонували адресу розсилку через мережу

Інтернет, 23,1% – через засоби масової інформації та 15,4% – поштовою розсилку, яку виконує Український центр наукової медичної інформації та патентно-ліцензійної роботи МОЗ України.

Серед пропозицій щодо «ефективного впровадження результатів власних досліджень» 73,1% респондентів назвали покращення матеріальної бази, 3,8% – зібрання з метою роз'яснювальної, методичної роботи та оголошень, 26,9% не мали пропозицій.

Висновки

Результати опитування дозволили дослідити та вийти на обґрунтування існуючої потреби та прогалин щодо інформування, забезпечення та надання якісного інструменту щодо підвищення якості забезпечення та підвищення фахової майстерності спеціалістів, і, як наслідок, надання якісної медичної допомоги пацієнтам.

Перспективи подальших досліджень полягають у пошуку шляхів забезпечення та надання якісного інструменту щодо зростання якості забезпечення та підвищення фахової майстерності спеціалістів і, як наслідок, надання якісної медичної допомоги пацієнтам.

Список літератури

1. Єсімов С. С. Формування єдиного інформаційного простору в діяльності державних органів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://science.lp.edu.ua/sites/default/files/Papers/yesimov_0.pdf
2. Киричок І. В. Проблемно-ориентированные базы данных в помощь университетской науке / И. В. Киричок, С. А. Кравченко [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.google.com.ua/search>.
3. Медична освіта у світі та на Україні (Дипломна освіта, післядипломна освіта, безперервний професійний розвиток) / Ю.В. Поляченко, В.Г. Передерій, О.П. Волосовец [та ін.]. – Київ : Книга плюс, 2005. – 384 с.
4. Подліанова О.І. Безперервний професійний розвиток лікарів-педіатрів-досвід роботи кафедри / О.І. Подліанова // Медична освіта. Вісник проблем біології і медицини. – 2014. – Вип. 4, Т. 2 (114). – С. 55–57.
4. Проценко Т. Галузеві бібліотечні ресурси в інформаційному забезпеченні сімейних лікарів: сучасний стан та проблеми використання в роботі / Т. Проценко [Електронний документ]. – Режим доступу: <http://irbis-nbuv.gov.ua>. – Назва з екрану.
5. Юрьев К.Л. Доказательная медицина. Кокрановское сотрудничество / К. Л. Юрьев, К. Н. Loganovskiy // Український мед. часоп. – 2000. – № 6 (20) – XIXII. – С. 6–15.

References

1. Yesimov, S.S. Formuvannya yedy`nogo informacijnogo prostoru v diyal`nosti derzhavny`x organiv Ukrayiny` [Forming of one information space in the government agencies activity of Ukraine] (n.d.). *science.lp.edu.ua*. Retrieved from http://science.lp.edu.ua/sites/default/files/Papers/yesimov_0.pdf [in Ukrainian].
2. Kirichok, I.V., Kravchenko, S.A. Problemno-orientirovannye bazy dannyh v pomoshh' universitetskoj nauke / [Problem-oriented data base for university science] (n.d.). *google.com.ua*. Retrieved from <http://www.google.com.ua/search> [in Russian].
3. Polyachenko, Yu.V., Perederij, V.G., Volosovecz, O.P. et al. (2005) Medy`chna osvita u sviti ta na Ukrayini (Dy`plomna osvita, pisyady`plomna osvita, bezperervny`j profesijny`j rozvy`tok) [Medical education in the world and in Ukraine (Diploma education, postgraduate education, uninterrupted professional development)]. Kyiv: Kny`ga plyus [in Ukrainian].
4. Podlianova, O.I. (2014) Bezperervny`j profesijny`j rozvy`tok likariv-pediatriv-dosvid roboty` kafedry` [Uninterrupted professional development of pediatricians - expertise of the department]. *Medy`chna osvita. Visnyk problem biologiyi i medy`cy`ny` – Medical Education. Journal of Medical and Biological Problems*, issue 4, Vol. 2 (114), 55-57 [in Ukrainian].
4. Prochenko, T. (2007). Galuzevi bibliotechni resursy` v informacijnomu zabezpechenni simejny`x likariv:suchasny`j stan ta problemy` vy`kory`stannya v roboti [Branch library resources in information support of family physicians: current situation and problems of using in work]. *irbis-nbuv.gov.ua*. Retrieved from <http://irbis-nbuv.gov.ua> [in Ukrainian].
5. Yurev, K.L., Loganovskiy, K.N. (2000) Dokazatel'naya meditsina. Kokranovskoe sotrudnichestvo [Evidencing medicine. Kokranov's cooperation]. *Ukrayins`ky`j medy`chny`j chasopy`s – Ukrainian Medical Journal*, 6 (20), XIXII, 6-15.

ИЗУЧЕНИЕ СПРОСА НА НЕПРЕРЫВНОЕ МЕДИЦИНСКОЕ ОБРАЗОВАНИЕ И ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ РАЗВИТИЕ РАБОТНИКОВ СФЕРЫ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ ДЛЯ ПОВЫШЕНИЯ ИХ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ В ОКАЗАНИИ ПОМОЩИ ПАЦИЕНТАМ

Л.И. Закрутько¹, А.Е. Горбань¹, Л.А. Филиппенкова², О.В. Мислицький¹, А.А. Закрутько³, Д.О. Колган⁴

¹Украинский центр научной медицинской информации и патентно-лицензионной работы МЗ Украины, г. Киев, Украина

²ОО «Всеукраинский союз непрерывного медицинского образования», г. Киев, Украина

³ВГНЗ Украины «Буковинский государственный медицинский университет», г. Черновцы, Украина

⁴Национальный медицинский университет им. А.А. Богомольца, г. Киев, Украина

Целью исследования было изучение спроса по обеспечению медицинских специалистов знаниями и ресурсами для повышения их профессиональной компетенции в оказании медицинской помощи.

Материалы и методы. Проведен опрос ученых в сфере здравоохранения Украины. Использованы методы анонимного опроса, статистический, аналитический.

Результаты. В статье представлены результаты опроса по обеспечению медицинских специалистов знаниями и ресурсами для повышения их профессиональной компетенции в оказании медицинской помощи.

Выводы. Данные опроса позволили выйти на существующую потребность и пробел в информировании, обеспечении и предоставлении знаний с целью обеспечения профессионального мастерства специалистов и, как следствие, предоставления качественной медицинской помощи пациентам.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: единое информационное пространство, непрерывное медицинское образование, оказания помощи.

DEMAND EXPLORING OF UNINTERRUPTED MEDICAL EDUCATION AND PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF HEALTHCARE SECTOR PROFESSIONALS FOR IMPROVING THEIR PROFESSIONAL COMPETENCE IN PROVIDING HELP TO PATIENTS

L. Zakrutko¹, A. Gorban¹, L. Filippenkova², O. Myslytskyi¹, A. Zakrutko³, D. Kolhan⁴

¹Ukrainian Center for Scientific Medical Information and Patent License of Ministry of Health of Ukraine, Kyiv

²NGO «All-Ukrainian Union of continuing medical education», Kyiv

³Bukovinian State Medical University, Chernivtsi

⁴National Medical University O. O. Bogomolets, Kyiv

The aim of the research was to explore the demand in providing medical professionals by knowledge, tools and resources for increasing their professional effectiveness in health care.

Materials and methods. A survey of scientists in healthcare sector of Ukraine was provided. The anonymous survey, statistical and analytical methods were used.

Results. The points about demand exploring in providing medical professionals by knowledge, tools and resources for increasing their professional effectiveness in health care are considered in the article.

Conclusions. Identified survey data have given the opportunity to explore and prove existing needs and gaps which are connected with informing, supporting and providing qualitative tools for improving quality and increasing of professional skills of specialists and, as a result, providing qualitative patient care.

KEY WORDS: one information space, uninterrupted medical education, professional development, providing of medical help.

Рукопис надійшов до редакції 05.04.2017 р.

Відомості про авторів:

Закрутько Л.І. – к.мед.н., доц., заступник директора з наукової роботи Українського центру наукової медичної інформації та патентно-ліцензійної роботи МОЗ України; тел. служб.: +38(044) 428-37-22.

Горбань А.Є. – к.мед.н., директор Українського центру наукової медичної інформації та патентно-ліцензійної роботи МОЗ України; тел. служб.: +38(044) 428-37-22.

Салютін Р.В. – д.мед.н., заступник директора з лікувальної роботи Національного інституту хірургії та трансплантології ім. О.О. Шалімова; тел. служб.: +38(044) 408-18-00.

Філіппенкова Л.О. – президент ГО «Всеукраїнська спілка безперервної медичної освіти».

Мислицький О.В. – н.с. Українського центру наукової медичної інформації та патентно-ліцензійної роботи МОЗ України, голова ГО «Українська асоціація медичної інформації»; тел. служб.: +38(044) 428-37-22.

Закрутько А.О. – студентка ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет», член ГО «Українська асоціація медичної інформації».

Колган Д.О. – студентка Національного медичного університету ім. О. О. Богомольца, член ГО «Українська асоціація медичної інформації».